

İhlas Suresi'nin Mesajları, Tevhid İlkesi ve 1. Ünite (Allah İnancı) Genel Değerlendirmesi

DKAB.5.1.5. İhlas suresini ve bu surenin anlamını okuyarak tevhid ilkesiyle ilişkilendirebilme · DKAB.5.1.1-5. Evrendeki düzen, tevhid, Esmâ-i Hüsnâ ve dua kavramlarını bütüncül olarak değerlendirebilme

HATIRLAYALIM

- Dört ayetten oluşan İhlas suresi İslam'ın tevhid bildirgesidir: Allah bir ve tektir (el-Ehad); her varlık O'na muhtaçtır, O ise hiçbir şeye muhtaç değildir (es-Samed).
- Yüce Allah doğurmamış ve doğmamıştır (Lem yelid ve lem yüled); başlangıcı ve sonu yoktur, hiçbir varlık O'nun dengi ve benzeri olamaz.
- İhlas kavramı, bütün ibadet ve iyilikleri gösterişten (riya) uzak tutarak yalnızca Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla içtenlikle yapmayı ifade eder.
- Evrendeki eşsiz ölçü ve uyum (Enbiyâ 22. ayet) Yaratıcı'nın tek olduğunu kanıtlar; Allah'ın Alîm, Semî ve Basîr olduğuna inanan insan her yerde dürüst davranır.

1 EŞLEŞTİRME

İfadeleri İhlas suresi ve Allah inancı ünitesindeki uygun kavramlarla eşleştiriniz.

☐ 1. el-Ehad	a) Evreni ve içindeki bütün varlıkları yoktan, belirli bir ölçüyle yaratan
☐ 2. es-Samed	b) İhlas suresinin ilk ayetinde vurgulanan, Allah'ın bir ve tek olması
☐ 3. ihlas	c) İbadet ve iyilikleri gösterişten uzak, yalnız Allah rızası için yapma
☐ 4. el-Hâlık	d) Dilediği her şeyi var etmeye sonsuz gücü ve kudreti yeten
☐ 5. el-Kâdir	e) Her varlığın kendisine muhtaç olduğu, kendisi hiçbir şeye muhtaç olmayan

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

İhlas suresi ve Allah inancı ünitesiyle ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Enbiyâ suresi 22. ayette, yerde ve gökte Allah'tan başka ilahlar olsaydı düzenin bozulacağı bildirilir.	☐	☐
İhlas suresinin ikinci ayeti olan "Allâhü's-samed" ifadesi Allah'ın hiçbir şeye muhtaç olmadığını anlatır.	☐	☐
Yüce Allah'ın her şeyi iştmesi el-Basîr, her şeyi görmesi ise es-Semî ismiyle ifade edilir.	☐	☐
İbadetleri başkalarının övgüsünü kazanmak için gösterişle yapmaya ihlas adı verilir.	☐	☐
Er-Rahmân ismi Allah'ın dünyada bütün canlılara ayırım gözetmeden rızık vermesini anlatır.	☐	☐

3 KISA CEVAP

Görseldeki şemada yer alan iki yönetici örneğini Enbiyâ suresi 22. ayetle ilişkilendirerek evrendeki düzenin neyi kanıtladığını açıklayınız.

İki Farklı Yönetici Olsaydı

Birbirine çelişen zıt kuralları konurdu.
Okulda ve evrende kargaşa çıkardı;
mevcut düzen tamamen bozulurdu.

Enbiyâ Suresi 22. Ayet Delili

Evrende milyarlarca yıldır kusursuz bir uyum ve ölçü devam etmektedir.
Yaratıcı bir ve tektir (Tevhid).

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şemada İhlas suresinin ayet okunuşları ile temel mesajları eşleştirilmiştir. K, L ve M kutularına sırasıyla hangisi getirilmelidir?

1. Ayet: Kul hüvallâhü ehad

K = ? (Bir ve tek olma ilkesi)

2. Ayet: Allâhü's-samed

L = ? (Hiçbir şeye muhtaç olmama)

3. Ayet: Lem yelid ve lem yüled

Ezelî ve ebedî olma (Doğurmama / doğmama)

4. Ayet: Ve lem yekün lehü küfüven ehad

M = ? (Hiçbir varlığın O'na denk olmaması)

A) K: Es-Samed — L: Tevhid ilkesi — M: Ezelî ve ebedî olma	B) K: Tevhid (El-Ehad) — L: Es-Samed — M: Dengi ve benzeri olmama
C) K: Dengi olmama — L: Doğurmama — M: Tevhid (El-Ehad)	D) K: Ezelî ve ebedî olma — L: Tevhid ilkesi — M: Es-Samed

5 BOŞLUK DOLDURMA

Boşlukları kutudaki uygun sözcüklerle doldurunuz.

riya Alîm tevhid esmayihüsna yelid Rahîm

- Allah'ın bir ve tek olduğuna inanmaya _____ inancı denir.
- İhlas suresinin 3. ayeti "Lem _____ ve lem yüled" şeklindedir.
- Allah'ın güzel isimlerinin tamamına birden _____ adı verilir.
- Gizli ve açık her şeyi hakkıyla bilen Allah _____ ismidir.
- Ahirette yalnız mümin kullarına merhamet eden _____ ismidir.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki panoda 1. Ünite (Allah İnancı) kapsamında öğrenilen güzel isimler ve açıklamaları verilmiştir. Panodaki numaralı satırlardan hangisi yanlıştır?

1. Satır · El-Hâlık

Evreni ve tüm varlıkları yoktan, ölçüyle yaratan

2. Satır · El-Alîm

Gizli ve açık, geçmiş ve gelecek her şeyi bilen

3. Satır · Es-Samed

Yalnızca bulutlardan yağmur yağdıran (Hatalı)

4. Satır · El-Kâdir

İsteddiği her şeyi yaratmaya sonsuz gücü yeten

A) 1. satırda El-Hâlık isminin her şeyi ölçüyle yaratan anlamı doğrudur.	B) 2. satırda El-Alîm isminin gizli ve açık her şeyi bilen anlamı doğrudur.
C) 3. satırda Es-Samed isminin yalnızca yağmur yağdıran yazılması hatalıdır.	D) 4. satırda El-Kâdir isminin sonsuz güç ve kudret sahibi anlamı doğrudur.

7 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki dört kartta verilen ayet meallerinin ilgili olduğu güzel ismi ve temel mesajını yazarak tabloyu tamamlayınız. İlk satır örnektir.

Kart No	İlgili Güzel İsim	Verdiği Temel Mesaj
1. Kart (En'âm 59)	El-Alîm	Düşen her yaprağı bile Allah'ın bildiği
2. Kart (İhlas 2)		
3. Kart (Bakara 117)		
4. Kart (İhlas 1)		

8 ÇOKTAN SEÇMELİ - DÜŞÜN

Görseldeki şemada Yüce Allah'ın El-Alîm, Es-Semî ve El-Basîr isimlerini içselleştiren bir öğrencinin ilkeleri gösterilmiştir. Şemaya göre hangisine ulaşamaz?

Allah'ın Güzel İsimlerini İçselleştiren Öğrencinin Davranış İlkeleri

El-Alîm Bilinci Allah'ın her şeyi bildiğini düşünerek dürüst yaşar.	Es-Semî Bilinci Her sözün ıslatıldığını bilir; kırıcı sözden uzak durur.	El-Basîr Bilinci Kimse yokken bile Allah'ın gördüğünü bilip iyilik yapar.
---	--	---

☐ A Samimi dualarını Allah'ın işittiğini bilerek her zaman O'na yönelir.
☐ B Yanında kimse bulunmadığı anlarda bile dürüstlükten ayrılmaz.
☐ C Sözlerinde yalandan ve başkalarını kırıcı ifadelerden uzak durur.
☐ D İyilik ve ibadetlerini yalnızca başkaları gördüğünde yapar.

9 KISA CEVAP - DÜŞÜN

Görseldeki iki davranış notunu inceleyiniz. İhlas kavramının anlamını belirterek hangi öğrencinin tutumunun İhlas suresine uygun olduğunu yazınız.

Zeynep'in Tutumu (İhlas) Harçlığından ayırdığı yardımı kimseye söylemeden ihtiyacı sahibine ulaştırır. Yalnız Allah'ın rızasını gözetir.	Kaan'ın Tutumu (Gösteriş / Riya) Yaptığı yardımı herkesin duymasına ve kendisini övmesi için sınıfta anlatır. Başkalarının beğenisini ön planda tutar.
---	---

10 AÇIK UÇLU - DÜŞÜN

Görseldeki kartları inceleyiniz. Er-Rahmân ve Er-Rahîm isimleri arasındaki kapsam farkını ve müminlere kazandırdığı bir davranışı yazınız.

Besmelede Geçen İki Güzel İsim: Er-Rahmân ve Er-Rahîm

Er-Rahmân Dünyada inanan-inanmayan bütün canlılara ayırım yapmadan rızık verir.	Er-Rahîm Ahirette yalnızca iman edip güzel davranış yapan kullarını ödüllendirir.
---	---

11 SIRALAMA

Görselde anlam kartları verilen İhlas suresinin dört ayetini, besmeleden sonra okunuş sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

Besmele: Bismillâhırrahmânırrahîm

1. Ayet Allah bir ve tektir	2. Ayet Her şey O'na muhtaçtır	3. Ayet Doğurmamış, doğmamıştır	4. Ayet Hiçbir dengi yoktur
---------------------------------------	--	---	---------------------------------------

☐ Ve lem yekûn lehû küfüven ehad (Hiçbir varlık Yüce Allah'ın dengi ve benzeri olamaz.)
☐ Kul hüvallâhü ehad (De ki: O, Allah'tır, bir tektir.)
☐ Allâhüs-samed (Allah Samed'dir; her şey O'na muhtaçtır.)
☐ Lem yelid ve lem yûled (O, doğurmamış ve doğmamıştır.)

12 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görselde Dünya'nın Güneş'e uzaklığı, su döngüsü ve mevsimlerin şaşmadan birbirini izlemesi gösterilmiştir. Bu uyumla ilgili hangisi doğrudur?

Evrendeki Mükemmel Ölçü ve Düzen (El-Hâlik)

İdeal Mesafe Dünya'nın Güneş'e uzaklığı canlı yaşamına tam uygundur.	Su Döngüsü Buharlaştıran su yağış olarak yeryüzüne ölçüyle döner.	Mevsim Düzeni Gece-gündüz ve mevsimler şaşmadan birbirini izler.
--	---	--

☐ A Evrendeki varlıklar El-Hâlik olan Allah tarafından ölçüyle yaratılmıştır.
☐ B Doğa olayları ve yörünge hareketleri ölçsüz ve kendiliğinden başlamıştır.
☐ C Güneş, Dünya ve Ay arasındaki uyum kış mevsiminde sona eren geçici bir olaydır.
☐ D Su döngüsü ve atmosfer yeryüzündeki canlıların yaşamıyla ilişkili değildir.

13 ŞİFRELE KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle "Allah'ın bir ve tek olduğuna inanma ilkesi" kavramını bulunuz.

Gayret gösterdikten sonra işin sonucunu Allah'a bırakıp O'na güvenme

İhlas suresinin ilk ayetinde geçen, Allah'ın bir ve tek olduğunu bildiren isim

Allah'ın peygamberler aracılığıyla insanlara gönderdiği ilahi mesaj

Evreni ve bütün varlıkları yoktan, ölçüyle yaratan anlamındaki güzel isim

İbadetleri gösterişten uzak tutarak yalnız Allah rızası için yapma

Kulun sevinçte ve darlıkta Yüce Allah'a yalvarması, iletişim kurması

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

14 ÇOKTAN SEÇMELİ - DÜŞÜN

Kur'an'ın temel konuları tevhid, ibadet-ahlak ve kıssalar olmak üzere üç ana başlıkta toplanır. İhlas suresinin "Kur'an'ın üçte birine denk" sayılmasının nedeni hangisidir?

☐ A Geçmiş peygamberlerin kıssalarına ayrıntılı yer vermesi
☐ B Bütün ibadetlerin kılınışı şekillerini tek tek sıralaması
☐ C Kur'an'ın üç ana konusundan tevhid inancını özlüce açıklaması
☐ D Kur'an-ı Kerim'deki en uzun surelerden biri olması